

Forfatter: Rode, Helge

Titel: Udrag fra Det Sjælelige Gennembrud

Citation: Rode, Helge: "Det sjælelige Gennembrud", i Rode, Helge: *Det sjælelige Gennembrud*, Gyldendal, 1928, s. 10. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-rode_12-shoot-idm139797392883120/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Det sjælelige Gennembrud

Kærlighed til Danskens Skønhed er af en helt anden Art. Modersmaalet har Elsklighedens Skønhed, den, som kun det inderlige Kendskab og den dybe Fortrolighed kan fatte. Det er en Skønhed, som ikke har noget med regelmæssige Linjer og Farvepragt at gøre. Den er endogsaa hævet over vor egen Vurdering. Et Smiltehul og en Haartjavs fra Panden, Udtrykket i et Blik, er mere end Venus fra Milo og Madonna della Sedia. Naturligvis er de skønnere; — men Sammenligning er umulig.

Der er skrevet mange dejlige Digte til det danske Sprogs Ære, baade i Vers og Prosa. To aandelige Stormestre, Kierkegaard og Grundtvig, har hver paa sin Maade sagt det afgørende, og deres Kærlighedserklæringer, som staar i den mest paradoksale Modsætning, rummer hele Sandheden.

Kierkegaard elskede Sproget, som Violinspilleren sit Instrument. Han lokkede for det, og det lokkede ham, han forfulgte dets Hemmeligheder med Opdagerens forelskede Sporsans og Spænding fra den brede Vej gennem Skoven ind paa Stierne, ind mellem Stammerne og Krattet og de vilde Bær; han udgranskede alle dets Lødomme, dets Overraskelser af Solblink og Dunkelhed, af Glød og Svalhed. Han fulgte det fra Alléen ind i Strædet og fra Strædet ind i Gyden, og lokket omkring Hjørnet, fulgte han det ind i Krinkelkroge og gamle Gaardsrum med Bindingsværk og Trapper og Sol i en Rude. Det var en Kærlighedserklæring saa rig og mangfoldig, som en gothisk Katedral.

Grundtvigs Lovsang er bred og aaben, klassisk dansk. Kierkegaard dyrkede Sproget, som en Kvin-

de, Grundtvig elskede det, som en Søn sin Moder, paa en Gang beskyttet og ærbødigt beskyttende.

*Moderemaal er vort Hjertesprog,
kun løs er al fremmed Tale!*

Disse to Linier er mageløse! Jeg kender ikke noget Vers, som paa een Gang er saa imponerende og saa rørende! Det er Kærlighed! Saa udfordrende forkert og dog saa dybt sandt! „Kun løs er al fremmed Tale!“ Grundtvig gaar ikke udenom Fæstningen; men lige paa, og der, hvor Muren er tykkest og Kanonerne tættest.

Der findes vel ikke et Sprog i Verden, der ikke er lige saa fast, som vort. Jeg er snarere bange for, at Dansken har lettere ved at løsne i Vævet og flosse i Kanterne end noget andet Tungemaal. Det italienske Sprog er som Marmor og Roser, det franske som guldindlagt Staal, det tyske er stærkt, som Donnerwetter. Ingen fremmed vil kunne fatte, at en Dansk turde bruge det Udtryk, som faldt Grundtvig saa naturligt i Munden, at han maaske ikke engang tænkte, at her var nogen Slags Vanskelighed. Den suveræne Kærlighed er hævet over Indvendinger. Med et Barns majestætiske Troskyldighed værnede Høvdingen Hjertets Ret.

* * *

Det danske Sprog er et stille og sagtmodigt Sprog; men det kan rejse sig i Kraft og Værdighed. Det er venligt; men kan bide. Det er prunkløst, men kan klæde sig i Guld og Silke, uden at